

КАМІНЕЦЬКА О.В., канд. екон. наук
КУРДИБАН А.Л., магістрант 1 курсу
Білоцерківський національний аграрний університет

ПРОБЛЕМАТИКА ВИРІШЕННЯ ПИТАНЬ У ПРОЕКТАХ ЗЕМЛЕУСТРОЮ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ СІВОЗМІН

Досліджено зміст та сутність проектів землеустрою, що забезпечують еколого-економічне обґрунтування сівозміни та впорядкування угідь, визначено їх основні складові частини в умовах нових земельних відносин.

Ключові слова: проект землеустрою, еколого-економічне обґрунтування сівозмін, землеустрій, земельні ресурси, родючість.

Земля України – це національне багатство, яке особливо охороняється державою.

Прийнято вважати, що головним показником розвитку суспільства і держави є результативність використання земельних ресурсів. Стаття 5 Земельного кодексу України визначає забезпечення доцільного використання та охорони земель принципом земельного законодавства. [1].

Погіршення екологічно-стабільного взаємовідношення сільськогосподарських угідь, лісів та водойм, виникло в результаті надмірного збільшення площі ріллі, зокрема на схилах, недотримання відповідних норм при використанні земель, що погано позначилося на міцності агроландшафтів і зумовило значний техногенний вплив на екосферу.

Згідно з даними Державного центру охорони родючості ґрунтів, за декілька останніх десятиліття здійснення заходів з докорінного поліпшення ґрунтів до мінімуму скоротилося, а інші види робіт взагалі не проводяться вже кілька років поспіль.

Відповідно до цього, утворюється стійка тенденція погіршення стану ґрунтів. Велика втрата запасів гумусу, зниження поживних речовин, йде підкислення, засолювання ґрунтів.(рис.1)

На даному етапі ґрунти України продовжують деградувати через надмірну розораність, дефіцитний баланс біогенних елементів, недостатнє внесення органічних речовин, мінеральних добрив, меліорантів, забруднення.

Про потребу здійснення заходів щодо врегулювання еколого-економічних проблем у землекористуванні свідчать вищевикладені наслідки неефективного та безгосподарського використання землі.

Основним способом вирішення цих проблем є землеустрій – комплекс соціально-економічних та екологічних заходів, спрямованих на систематизацію земельних відносин та раціональну організацію території адміністративно-територіальних утворень, суб'єктів господарювання, що здійснюються під впливом суспільно-виробничих відносин і розвитку продуктивних сил [2].

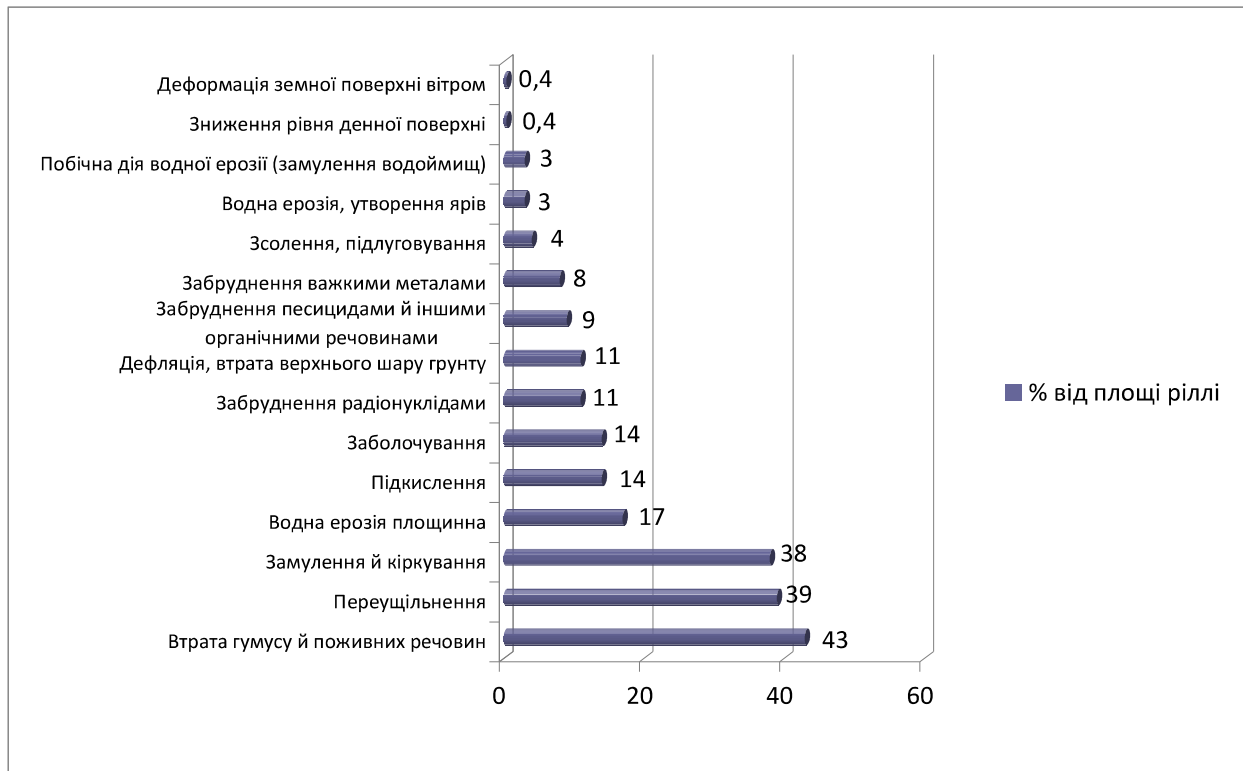

Рис.1. Типи та орієнтовне поширення деградацій ґрунтів в Україні
(за даними: <https://agropolit.com/infographics/view/93>)

Проекти землеустрою, які надають еколого-економічне обґрунтування сівозміни створюють для того щоб систематизувати сільськогосподарські угіддя, для продуктивного ведення та вірної організації сільськогосподарського виробництва та для доцільного використання та охорони земель.

Дані проекти складаються із:

- 1) завдання на розроблення проекту землеустрою;
- 2) пояснювальної записки;
- 3) текстових матеріалів;
- 4) графічних матеріалів.

Еколого-економічному обґрунтуванню сівозміни повинно передувати сукупність організаційно-виробничих заходів щодо впорядкування угідь. Для правильної організації сільськогосподарського виробництва потрібно мати чітко визначену та упорядковану інформацію про економічні показники, визначити спеціалізацію яку має сільськогосподарський товаровиробник, необхідно мати інформацію про площу, розташування, рельєф, ґрунтовий покрив земельної ділянки. Важливими чинниками є транспортний зв'язок та ринок збуту сільськогосподарської продукції . [3].

Одним з головних завдань проектів землеустрою, що забезпечують еколого-економічне обґрунтування сівозміни та впорядкування угідь є організація землеволодінь та землекористувань з виділенням сівозміни . У ході його вирішення виділяють:

- характер використання та господарське призначення кожної ділянки землі;
- рівень інтенсивності використання окремих видів угідь і земельних ділянок;
- можливу трансформацію, консервацію угідь; заходи для збереження й відтворення родючості ґрунтів;
- меліоративну, природоохоронну, протиерозійну облаштованість території;
- нормативи, режим і умови використання земельних ділянок.

Для незмінного, продуктивного використання сільськогосподарських земель та для збереження родючості ґрунтів потрібно мати проект землеустрою, що надає еколого-економічне обґрунтування сівозмін та систематизацію угідь, відповідно до чинного законодавства.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Земельний кодекс України: із змінами і допов.
2. Бердніков Є. Стан та цілі розробки проєктів землеустрою, що забезпечують еколого-економічне обґрунтування сівозмін та впорядкування угідь. Землепорядний вісник. 2012. № 11. С. 9-13. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zv_2012_11_5
3. URL: <http://www.kivadm.gov.ua/article/ekologo-ekonomichne-obgruntuvannya-sivozmin-shlyah>

УДК:332.2

ПРЯДКА Т.М., канд. екон. наук

ЧАЛЕНКО О.Р., магістрант 1 курсу

Білоцерківський національний аграрний університет

ЗЕМЕЛЬНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ОСНОВА УПРАВЛІННЯ ТЕРИТОРІЯМИ

Розглядається питання актуальності розвитку земельного менеджменту, його безпосереднє призначення в управлінні територіями. Проаналізовано визначення поняття - земельного менеджменту, в контексті його розвитку та становлення. Визначено фактори впливу на земельний менеджмент, його об'єкт, суб'єкт та предмет діяльності. Досліджено різницю між земельним менеджментом та земельним адмініструванням.

Ключові слова: земельний менеджмент, землекористування, раціональне використання земельних ресурсів, просторовий розвиток, розвиток територій.

Розвиток земельного менеджменту є одним з найактуальніших питань сучасного землекористування. За допомогою нього система управління земельними ресурсами досягає стабільності, а також підвищується еколого-економічна та соціальна ефективність використання земель. Актуальність розвитку земельного менеджменту аргументується великою кількістю землевласників та землекористувачів, що вимагає застосування дієвих засобів забезпечення використання земельних ресурсів.

Земельний менеджмент розглядається як діяльність, що спрямована на здолаття негативних напрямів в землекористуванні, розширення обсягів виробництва сільськогосподарської продукції та на покращення соціального стану людей без шкоди для навколишнього середовища. Особливістю сучасного менеджменту є те, що він повинен бути спрямований на забезпечення раціонального ведення господарства з дефіцитом ресурсів, але з кінцевою високою ефективністю та мінімальними витратами. В даний період розвитку екологічна безпека посідає перше місце в роботі земельного менеджменту.

Об'єктом даного виду менеджменту є процес використання землі в межах території України та діяльність, яка пов'язана з користуванням, розпорядженням та володінням землею. Суб'єкт – сукупність органів управління земельними ресурсами та землекористуванням.

Питанню земельного менеджменту присвячено не надто багато спеціальних досліджень, які б могли широко описати всі переваги та проблеми даного процесу. Проте розширенню світоглядного спектру управлінської думки сприяли відомі українські вчені-дослідники: А.М. Третяк, М.О. Володін, В.В. Юрчишин, В.Д. Шипулін, Л. Метлова, І.М. Песчанська та ін.

Наприклад, Третяк А.М. в своїх статтях розкриває основи теорії розвитку управління, розглядає питання стратегічного управління землепорядними підприємствами та описує методи управління [1]. Песчанська І.М. земельний менеджмент розуміє як процес, спрямований на ефективне використання земельних ресурсів в умовах середовища, в якому весь час відбуваються зміни [2]. Науковець Л. Метлова земельний менеджмент пропонує визначати при задоволенні матеріальних потреб шляхом регулювання їх відповідності спроможностям ресурсів довкілля [3]. Шипулін В.Д. розуміє земельний менеджмент як процес приведення фізичних ресурсів землі у такий стан, щоб отримати хороший результат[4].

Системи менеджменту використання землі відрізняються в кожній з країн. Це залежить від культурних традицій та історичного розвитку держави. В основному ці відносини визначаються